

OBRAZAC

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA	
PREDIAGAĆ PROPISA	MINISTARSTVO FINANCIJA KOMISIJA ZA TRŽIŠTE KAPITALA
NAZIV PROPISA	Nacrt zakona o penzionim fondovima
1. Definiranje problema <ul style="list-style-type: none"> - Kojé probleme treba da riješi predloženi akt? - Koji su uzroci problema? - Koje su posljedice problema? - Koji su subjekti osteceni na koji način i u kojoj mjeri? - Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?	
Koje probleme treba da riješi predloženi akt?	
<p>Donošenjem Zakona o dobrovoljnim penzionim fondovima ("Službeni list Republike Crne Gore", br. 078/06 od 22.12.2006, 014/07 od 12.03.2007, Službeni list Crne Gore", br. 073/10 od 10.12.2010, 040/11 od 08.08.2011, 013/18 od 28.02.2018), čija je primjena počela u decembru 2006. godine postavljen je regulatorni okvir za treći penzoni stub u Crnoj Gori. Zakon je preciziran sa 11 podzakonskih akata koje je donijela Komisija za tržište kapitala.</p> <p>Penzioni sistem u Crnoj Gori se sastoji od dva stuba (prvog i trećeg) nakon sprovedene reforme 2004. godine. Treći stub penzionog sistema predstavlja sistem dobrovoljne penzione štednje, i kao takav je imao za cilj da obezbijedi dodatna primanja u starosti. Učešće u ovim fondovima zavisi isključivo od želje, mogućnosti i sredstava pojedinca koje je spremar da izdvoji da bi obezbijedio sebi dodatne prihode. Treći stub funkcioniše na kapitalnom principu, što znači da se sredstva koja su uložena od strane člana ovog tipa fonda akumuliraju na njegovom ličnom računu u fondu.</p> <p>Tokom 2019. godine Komisija za tržište kapitala Crne Gore je oduzela dozvolu za rad dotadašnjim društvima za upravljanje dobrovoljnim penzinim fondom – DZU Altas Penzija a.d. Podgorica i DZU Market Invest a.d. Bijelo Polje. Dobrovoljni fondovi, DPF Penzija Plus i DPF Market Penzija, su sudski likvidirani. Trenuto u Crnoj Gori nema društva za upravljanje dobrovoljnim penzionim fondom i dobrovoljnog penzionog fonda, što dalje znači da nijedan građanin Crne Gore nije član u III stubu crnogorskog penzionog sistema.</p> <p>Donošenjem predmetnog akta izvršilo bi se usklađivanje crnogorskog zakonodavstva u oblasti poslovanja i upravljanja penzionim fondovima sa pravnom tekovinom Evropske unije tj. Direktivom (EU) 2016/2341 Evropskog parlamenta i Vijeća od 14. decembra 2016. o aktivnostima i nadzoru institucija za profesionalno penzijsko osiguranje (SL L 354, 23. 12. 2016.), Direktivom 2014/50/EU Evropskog parlamenta i Vijeća od 16. aprila 2014. o minimalnim zahtjevima za poboljšanje mobilnosti radnika među državama članicama unaprjeđivanjem sticanja i očuvanja prava na dopunsku penziju (SL L 128, 30. 4. 2014.) i</p>	

Direktivom 98/49/EZ od 29. juna 1998. o zaštiti prava na dopunsku penziju zaposlenih i samozaposlenih lica koja se kreću unutar Zajednice (SL L 209, 25. 7. 1998.) i ostalim relevantnim propisima, čime bi se stvorili uslovi da crnogorsko tržište kapitala postane konkurentnije i atraktivnije kako domaćim, tako i stranim investitorima.

Predloženim zakonom bi se uspostavili novi zahtjevi kada je u pitanju upravljanje fondovima od strane društva za upravljanje, nova pravila o sopstvenoj procjeni rizika, novi zahtjevi za depozitara i proširenje ovlašćenja u dijelu nadzora. Time se članovima penzionog fonda obezbeđuje visok stepen sigurnosti.

Koji su uzroci problema?

Važeći Zakon o dobrovoljnim penzionim fondovima ("Službeni list Republike Crne Gore", br. 078/06 od 22.12.2006, 014/07 od 12.03.2007, Službeni list Crne Gore", br. 073/10 od 10.12.2010, 040/11 od 08.08.2011, 013/18 od 28.02.2018) nije usklađen sa pravnom tekovinom Evropske unije u ovoj oblasti, tj. sa sljedećim direktivama: Direktivom (EU) 2016/2341 Evropskog parlamenta i Vijeća od 14. decembra 2016. o aktivnostima i nadzoru institucija za profesionalno penzijsko osiguranje (SL L 354, 23. 12. 2016.), Direktivom 2014/50/EU Evropskog parlamenta i Vijeća od 16. aprila 2014. o minimalnim zahtjevima za poboljšanje mobilnosti radnika među državama članicama unaprjeđivanjem sticanja i očuvanja prava na dopunsku penziju (SL L 128, 30. 4. 2014.) i Direktivom 98/49/EZ od 29. juna 1998. o zaštiti prava na dopunsku penziju zaposlenih i samozaposlenih lica koja se kreću unutar Zajednice (SL L 209, 25. 7. 1998.). Takođe, važeći zakon ne sadrži odredbe koje se odnose na likvidaciju penzionog fonda.

Predstavnici nekadašnjih društava za upravljanje dobrovoljnim penzionim fondovima u Crnoj Gori su isticali da je osnovni problem nedovoljnog članstva u dobrovojnim penzionim fondovima nedostatak subvencija ili poreskih olakšica koji bi privukli potencijalne članove. Naime, građani bi osjećali veću sigurnost za ulaganje u ovaj oblik štednje, time što bi država pružila takav vid podrške. Prethodni problem se neće riješiti predloženim zakonom.

Koje su posljedice problema?

Neusklađenost važećeg zakona iz oblasti poslovanja i upravljanja penzionim fondovima sa pravnom tekovinom Evropske unije nije donijela nikakve posljedice III stubu penzionog sistema u Crnoj Gori.

Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?

Nijedan subjekt nije oštećen zbog neusklađenost važećeg zakona iz oblasti poslovanja i upravljanja penzionim fondovima sa pravnom tekovinom Evropske unije.

Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa („status quo“ opcija)?

„Status quo“ bi mogao da ima negativan uticaj na proces pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji. U konkretnom, upitna bi bila mogućnost zatvaranja pregovaračkog poglavlja 9 koje se odnosi na finansijske usluge, s obzirom da važeći zakon nije usklađen sa Direktivom (EU) 2016/2341 Evropskog parlamenta i Vijeća od 14. decembra 2016. o aktivnostima i nadzoru institucija za profesionalno penzijsko osiguranje (SL L 354, 23. 12. 2016.).

2. Ciljevi

Koja ciljevi se postižu predloženim propisom?

- Novešt u skladenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenjivo.

Koja ciljevi se postižu predloženim propisom?

Cilj ovog propisa je unapređenje poslovnog ambijenta, razvoj dobrovoljnih penzionih fondova u Crnoj Gori, kao i uspostavljanje adekvatnog regulatornog i nadzornog okvira za djelatnost društava za upravljanje penzionim fondovima i penzionih fondova u Crnoj Gori usklađen sa pravnom tekovinom EU u ovoj oblasti.

Usklađivanje sa pravnom tekovinom EU ovoj oblasti uvodi:

- Detaljnije definisanje poslova upravljača a posebno administrativnih poslova društva za upravljanje penzionim fondom,
- Detaljnije uslove za imenovanje izvršnog direktora i člana odbora direktora društva za upravljanje penzionim fondom,
- Detaljnije dužnosti i odgovornosti društva za upravljanje i zaposlenih u društvu,
- Delegiranje poslova društva za upravljanje na treća lica uz saglasnost Komisije za tržište kapitala,
- Dužnost društva za upravljanje penzionim fondom da uspostavi i sprovodi djelotvoran sistem upravljanja,
- Dužnost društva za upravljanje penzionim fondom da organizuje poslovanje na način da svodi rizim sukoba interesa na najmanju moguću mjeru,
- Dužnost društva za upravljanje penzionim fondom da uspostavi, sprovodi i redovno ažurira odgovarajuće sisteme kontrole,
- Dužnost društva za upravljanje penzionim fondom da u okviru sistema unutrašnje kontrole uključi sljedeće ključne funkcije: upravljanje rizicima, interne revizije, aktuarsku funkciju kada upravlja zatvorenim fondom sa definisanim primanjima i praćenje usklađenosti sa relevantnim propisima.
- Dužnost društva za upravljanje penzionim fondom, radi sprječavanja preuzimanja neprimjerenih rizika u svom poslovaju, da propiše i implementira jasnu i razumnu politiku nagrađivanja.
- Dodatne odredbe koje se odnose na izbor depozitara, vođenje imovine penzionog fonda, kontrolne poslove itd.
- Ključne informacije za članove otvorenog penzionog fonda,
- Dodatne odredbe koje se odnose na čuvanje poslovne tajne, korišćenje povjerljivih informacija i razmjenu informacija među tijelima, uslove za razmjenu podataka i obradu ličnih podataka,

- Prekogranično obavljanje djelatnosti za društvo za upravljanje koje upravlja zatvorenim penzionim fondom,
- Zatvoreni penzoni fond sa definisanim primanjima tj. zatvoreni fond koji pokriva biometrijske rizike ili garantuje investicioni rezultat ili određeni nivo penzione štednje, a time se uvide tehničke rezerve (raspolaganje odgovarajućim nivoom sredstava) i njihov obračun, dodatni kapital, njegov obračun i potrebna granica
- Likvidaciju penzionog fonda,
- Nove odredbe za nadzor penzionih fondova - u dijelu ovlašćenja Komisije, predmeta nadzora, dostavljanja podataka na zahtjev, ograničenja ili zabrana raspolažanja imovinom zatvorenog penzionog fonda.

Usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade

Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji 2021-2023, koji je Vlada Crne Gore donijela u martu 2021. godine, u okviru pregovaračkog poglavlja 9 – Finansijske usluge pod oznakom 10, planirano je donošenje Zakona o penzionim fondovima za III kvartal 2023. godine.

3. Opcije

Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju.) (preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa)

Obrazložiti preferiranu opciju.

Donošenje novog zakona je najbolji i jedini način za rješavanje problema, jer se tako najefikasnije i najtransparentnije uređuje materija koja je predmet zakona, čime se jasno i nedvosmisleno stvara odgovarajući pravni okvir za adekvatnije i svrsishodnije uređivanje ove oblasti, uz neophodno usklađivanje sa odgovarajućom domaćom i međunarodnom regulativom.

Prilikom izrade propisa nisu razmatrane druge opcije za rješavanje problema, jer se predložena rješenja mogu urediti samo zakonom. Obaveza donošenja predloženog propisa postoji zbog transponovanja Direktive (EU) 2016/2341 Evropskog parlamenta i Vijeća od 14. decembra 2016. o aktiностima i nadzoru institucija za profesionalno penzijsko osiguranje (SL L 354, 23. 12. 2016.) za Poglavlje 9 – Finansijske usluge, Direktivom 2014/50/EU Evropskog parlamenta i Vijeća od 16. aprila 2014. o minimalnim zahtjevima za poboljšanje mobilnosti radnika među državama članicama unaprjeđivanjem sticanja i očuvanja prava na dopunska penzija (SL L 128, 30. 4. 2014.) i Direktivom 98/49/EZ od 29. juna 1998. o zaštiti prava na dopunska penziju zaposlenih i samozaposlenih lica koja se kreću unutar Zajednice (SL L 209, 25. 7. 1998.) za Poglavlje 2 – Sloboda kretanja radnika. Opcija status quo nije prihvaćena, jer se usklađenost sa prethodno navedenim direktivama ne može urediti bez izmjena regulatornog okvira. Preferirana opcija je da se usvoji predloženi Zakon o penzionim fondovima, kako je prethodno opisano.

4. Analiza uticaja

Na koga će i kako će najverovatnije uticati rješenja u propisu – nabrojati pozitivne i negativne uticaje direktne i indirektnе?

Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)?

Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti?

Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržistu i tržišna konkurenca?

Uključiti procjenu administrativnih opterecenja i biznis barjera.

Na koga će i kako će navjerovatnije uticati rješenja u propisu – nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektnе?

Predloženim zakonom stvorene su prepostavke za dalji razvoj i unapređenje sistema individualne kapitalizovane štednje sa direktnim uticajem na bolju buduću socijalnu sigurnost građana, uz obezbeđenje trajne i efikasne socijalne zaštite koja bi trebala da obezbijedi pristojan životni standard u starijoj dobi. To bi trebalo da se pozitivno odrazi kako na tržište kapitala tako indirektno i na poslovanje realnog sektora i na privredu u cjelini.

Predložena rješenja će zainteresovanim subjektima pružiti jasna saznanja o uslovima za osnivanje i upravljanje penzionim fondovima, uslovima za osnivanje i poslovanje društava za upravljanje penzionim fondovima, poslovima i dužnostima depozitara, nadzornoj ulozi Komisije za tržište kapitala Crne Gore i drugim pitanjima od značaja za funkcionisanje penzionih fondova i društava za upravljanje penzionim fondovima, Adækvatnim uređenjem ove oblasti omogućiće se i bolja zaštita članiva penzionih fondova i veća sigurnost penzione štednje.

Penziona štednja predstavlja periodičnu isplatu u novcu koja se isplaćuje licu koje je ostvarilo pravo na nju nakon ispunjavanja uslova propisanih predloženim zakonom, pri čemu isplate mogu imati oblik doživotnih isplata, periodičnih isplata, jednokratnih isplata ili bilo koje kombinacije navedenog. Iz ugla fiskalnog tretmana, u skladu sa važećim ali i predloženim zakonom, penziona štednja predstavlja dio već oporezovanog neto iznosa sredstava građana.

Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)?

U skladu sa članom 13 predloženog zakona osnovni kapital društva za upravljanje penzionim fondom ne može biti manji od 250.000€ i društvo za upravljanje penzionim fondom je dužno da tokom svog poslovanja održava osnovni kapital u prethodno navedenom iznosu.

Društvo za upravljanje u skladu sa odredbama predloženog zakona ima pravo na naknadu troškova upravljanja penzionim fondom u određenom iznosu od: 1) uplaćenih doprinosa člana penzionog fonda, 2) ukupne imovine fonda i 3) naknade za istupanje člana penzionog fonda.

U skladu sa odredbama predloženog zakona, društvo za upravljanje snosi sve troškove koje ima u vezi sa upravljanjem penzionog fonda, osim kada je u pitanju naknada koja pripada depozitaru. Naknada depozitara se isplaćuje iz imovine penzionog fonda.

Primjena propisa može subjektima koji budu zainteresovani za obavljanje djelatnosti upravljanja penzionim fondovima izazvati upravno-administrativne troškove u postupcima pred Komisijom za tržište kapitala (izdavanje dozvole za rad, razne saglasnosti, nadzor i sl.), drugim institucijama na tržištu kapitala i Centralnim registrom privrednih subjekata.

U skladu sa članom 128 predloženog zakona Komisija vrši nadzor na društvom za upravljanje i penzionim fondom davanjem saglasnosti na akte i kontrolom poslovanja. Osnovni ciljevi nadzora su provjera zakonitosti i procjena sigurnosti i stabilnosti poslovanja subjekata nadzora, radi zaštite interesa i prava člana penzionog fonda, korisnika penzije štednje i javnog interesa kao i uspostavljanje stabilnosti finansijskog sistema i promovisanju i očuvanju povjerenja u tržište kapitala. Nadzor je provjera posluje li subjekat nadzora u skladu sa odredbama predloženog zakona, propisima donešenima na osnovu njega, u skladu sa drugim propisima, s propisima o upravljanju rizicima, kao i u skladu sa vlastitim pravilima i standardima, pravilima struke kao i uopšte na način koji omogućava uredno funkcioniranje subjekta nadzora, a nadzor uključuje i izricanje nadzornih mjera.

Prilikom vršenja nadzora Komisija posebno provjerava: uslove poslovanja, strategije, procedure i postupke izvještavanja koje je društvo za upravljanje uspostavilo,) tehničke rezerve, kada je to primjenjivo, pokriće tehničkih rezervi, kada je to primjenjivo, dodatni kapital, raspoloživu granicu dodatnog kapitala, kada je to primjenjivo, poštovanje pravila ulaganja i ograničenja ulaganja imovine fonda, proces donošenja investicionih odluka, sistem upravljanja uspostavljen u društvu za upravljanje, informacije koje društvo za upravljanje pruža članovima i korisnicima penzije štednje, provjerava i procjenjuje rizike kojima je subjekt nadzora izložen ili bi mogao biti izložen u svom poslovanju i procjenjuje sposobnost subjekta nadzora da identificira i upravlja rizicima, odnose između društva za upravljanje i/ili fonda sa drugim privrednim društvima ili licima na koje je delegiran neki od poslova društva za upravljanje, a koji odnosi mogu uticati na finansijsko stanje društva za upravljanje i/ili fonda ili uticati na efikasno obavljanje nadzora.

Penzionim fondom može da upravlja samo društvo za upravljanje koje ima dozvolu za rad koju izdaje Komisija za tržište kapitala. U skladu sa članom 58 predloženog zakona propisano je da je društvo za upravljanje penzionim fondom dužno uz zahtjev da Komisiji dostavi sljedeću dokumentaciju: pravila o upravljanju penzionim fondom, predlog ugovora o članstvu u penzionom fondu, predlog informativnog prospekta, procjenu

dinamike upisa broja članova penzionog fonda koji bi mogli pristupiti tom penzionom fondu u naredne dvije godine i dokaz o uplati propisane naknade Komisiji.

Predloženim zakonom je propisano dostavljanje zahtjeva i dokumentacije od strane društva za upravljanje, koju zaposleni u Komisiji za tržište kapitala pregledaju i na osnovu iste odlučuju da li se može izdati dozvola za rad zainteresovanom pravnom licu.

Komisija za tržište kapitala daje saglasnost na akt o osnivanju i statut društva za upravljanje i njihove izmijene i dopune, pravila o upravljanju penzionim fondom i njegove izmijene i dopune, predlog ugovora o članstvu u penzionom fondu, predlog informativnog prospekta i druge akte utvrđene predloženim zakonom. Komisija za tržište kapitala vrši kontrolu kvartalnih izvještaja o poslovanju društva za upravljanje penzionim fondom, penzionog fonda i depozitara.

Za prethodno navedene stavke nadzora Komisija naplaćuje naknade koja su definisane Odlukom o naknadama Komisije.

Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti?

Prednosti zakonskog uređivanja oblasti poslovanja i upravljanja penzionim fondovima nadmašuju sporadične upravno-administrativne troškove koje će zakon stvoriti subjektima koji budu zainteresovani za obavljanje djelatnosti upravljanja penzionim fondovima.

Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurenca?

Predloženim zakonom se podržava stvaranje društava za upravljanje penzionim fondovima i penzionih fondova, čime se pospješuje tržišna konkurenca.

Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera

Razvojem III stuba penzionog sistema administrativna opterećanja može imati samo Komisija za tržište kapitala, ukoliko bude potrebe da se poveća broj zaposlenih.

Ovim zakonom se uvode se nikakve biznis barijere.

5. Procjena fiskalnog uticaja

Da li je potrebno obezbjediti finansijskih sredstava u budžetu Čarne Gore za implementaciju propisa u toku iznos?

Da li je obezbjediti finansijskih sredstava jednokratno ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.

Da li implementacijom propisa proizlaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.

Da li su neophodna finansijska sredstva obezajedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?

Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?

Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?

Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.

Da li su ipostojali problemi sa preciznom obračunom finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.

Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na načrt/predlog propisa?

Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

Da li je potrebno obezbjedenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?

Za implementaciju ovog propisa nije potrebno obezbijediti dodatna finansijska sredstva u budžetu Crne Gore:

Da li je obezbjedenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.

Za implementaciju ovog propisa nije potrebno obezbijediti dodatna finansijska sredstva u budžetu Crne Gore.

Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.

Implementacijom ovog propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.

Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?

Za implementaciju ovog propisa nije potrebno obezbijediti dodatna finansijska sredstva u budžetu Crne Gore.

Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?

Usvajanjem propisa nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze.

Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?

Implementacijom propisa neće se direktno ostvariti prihod za budžet Crne Gore.

Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.

S obzirom da za implementaciju ovog propisa nije potrebno obezbijediti dodatna finansijska sredstva u budžetu Crne Gore, nije se vršio obračun finansijskih izdataka/prihoda.

Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.

Imajući u vidu da se nije radio obračun finansijskih izdataka/prihoda, jer za implementaciju ovog propisa nije potrebno obezbijediti dodatna finansijska sredstva u budžetu Crne Gore, nije moglo doći do problema obračuna.

Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?

Ministarstvo finansija je Komisiji za tržište kapitala u februaru 2022. godine dostavilo komentare na predloženi zakon.

Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

Tokom sastanka predstavnika Ministarstva finansija i Komisije za tržište kapitala obrazložene se pojedine odredbe predloženog zakona koje su propisane u skladu sa Direktive (EU) 2016/2341 Evropskog parlamenta i Vijeća od 14. decembra 2016. o aktivnostima i nadzoru institucija za profesionalno penzijsko osiguranje (SL L 354, 23. 12. 2016.).

5. Konsultacije zainteresovanih strana

Naznačiti da li je korišćena eksterna eksperetska podrška i ako da kako.

Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).

Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno niješu prihvaćeni. Obrazložiti.

Naznačiti da li je korišćena eksterna eksperetska podrška i ako da, kako.

U izradi Nacrta zakona o penzionim fondovima učestvovali su službenici Komisije za tržište kapitala, a korišćena je i eksterna eksperetska podrška obezbijeđena kroz Twinning projekat EU „PODRŠKA REGULISANJU FINANSIJSKIH USLUGA“ [MN 14 IPA FI 02 17 RJ]. Pomoć pri izradi nacrta ovog propisa su Komisiji za tržište kapitala pružali ekspertri iz Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga (HANFA).

Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).

Za potrebe izrade ovog propisa nisu obavljene druge konsultacije, osim sa predstavnicima Ministarstva finansija.

Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjeri biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?

Potencijalnih prepreka za implementaciju propisa nema.

Koje će mjeri biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?

Da bi se ispunili ciljevi, biće preduzeto niz mjera i aktivnosti, a posebno:

- Dodatne regulatorne aktivnosti, radi donošenja neophodnih podzakonskih akata za implementaciju zakona,
- Komisija za tržište kapitala će obezbijediti dodatnu neophodnu edukaciju za zaposlene koji će raditi na poslovima licenciranja i nadzora.

Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?

Glavni indikatori za mjerenje ispunjenja ciljeva biće broj novoosnovanih društava za upravljanje; broj novoosnovanih penzionih fondova, broj izabralih depozitara, rast kapitala penzionih fondova, veći broj članova penzionih fondova, uplate članova fondova.

Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Za monitoring i evaluaciju primjene propisa zadužena je Komisija za tržište kapitala.

Datum i mjesto

U Podgorici, 17. 6. 2022. Godine

Starješina

PREDSJEDNIK KOMISIJE
ZA TRŽIŠTE KAPITALA

